

OCENA Dramska uprizoritev

Še ena nesrečna družina

SLAVKO PEZDIR

Edward Albee: Občutljivo ravnovesje

režija Zvone Šedlbauer

Mestno gledališče ljubljansko (MGL), premiera 28. 11. 2010

Na Mali sceni MGL so v zvestem in odrsko tekočem novem prevodu Alenke Klabus Vesel drugič na slovenskih odrih uprizorili prvo Pulitzerjevo nagrajenko (od dosedanjih treh) sodobnega ameriškega klasika Edwarda Albeea (r. 1928) Občutljivo ravnovesje (A Delicate Balance, 1966). Gosto tkano in ponekod ritmizirano Albeejevo besedilo nam jedko nepopustljivo razkriva tragikomično zgodbo še ene nesrečne družine (po Tolstojevem znamenitem uvodnem stavku v roman Ana Karenina), izbrane iz materialno sicer dobro preskrbljenega srednjega sloja meščanstva šestdesetih let prejšnjega stoletja v ZDA.

Režiser Zvone Šedlbauer je ob sodelovanju dramaturginje Ire Ratej značilno Albeejevo besedilo, ki po eni strani nadaljuje nekatere dramske značaje in motive iz njegove mnogo pogostejše uprizarjane drame *Kdo se boji Virginije Woolf?* (1961/62), po drugi pa s Tobiasovo pretresljivo zgodbo o ljubezni do mačke napoveduje celo nosilni motiv iz poznejše drame *Koza ali Kdo je Silvija?* (2002), postavil s polnim spoštovanjem in zaupanjem v preverjeno klasično besedilo ter še posebej v skrbno izbran sekstet partnersko ubranih protagonistov. Dogajanje je uvedel s pomenljivim zvokom razbitja krožnika in posledičnim Tobiasovim pospravljanjem črepinj, kar je v rutinski prizor igranega ravnovesja zdolgočasenega zakonskega para za jedilno mizo takoj boleče zarezalo z ostrino nenadzorovanega izbruha nasilja in prebudilo dvome o videnem. Seveda se v nadaljevanju na prizorišču pred brezhibno bleščavo nekoliko arhaične skrbno urejene meščanske jedilnice ter dnevne sobe s knjižnico in bifejem (scenografka je bila Barbara Matul Kalamar) ter pod zgodovinsko stiliziranimi in značajsko individualiziranimi konvencionalnimi meščanskimi oblekami (kostumografka je bila Jerneja Jambrek) drastično razkrijejo vse globlja notranja nezadoščenost, negotovost, tesnoba in strah kot posledice izgubljenega oziroma razjednega življenjskega ravnovesja v posameznikih. Kljub nespornim prizadevanjem za korektno, dostojno in pošteno meščansko življenje protagonisti ob decilitrih popitih alkoholnih koktajlov in žganih pijač vse bolj razkrivajo trajno boleče rane v svojih življenjskih zgodbah, ki so posledica mladostne neodgovornosti in nezvestobe, ukročenega upornišva, nikdar uresničenih mladostnih idealov ter pogubne krize srednjih let, ki jih obremenjuje z za vselej zamujenimi priložnostmi ter zloslutno predvidljivo rutino puhlega in praznega životarjenja znotraj meja meščanske omike. K izbranemu časovnemu in prostorskemu vzdušju je z izborom ameriške popularne in jazzovske glasbe prispevala tudi glasbena opremljevalka Darja Hlavka Godina.

Med protagonisti sta nosilni vlogi zrelega in zdolgočasenega meščanskega para, ki si naivno želi v jeseni življenja ponovno razžariti že zdavnaj ugaslo ljubezen in celo nadoknaditi zamujeno, prepričljivo oživila Stannia Boninsegna in Marko Simčič. Prva je kot neugnano dejavna in skrbna hišna gospodarica Agnes ves čas skušala loviti tako zeleno notranje in družinsko ravnovesje ter se ob tem bolešno bala nereda, norosti in blaznosti v sebi, zaradi česar je s preživetvenim prvinskim optimizmom zmogla preživeti tudi trpke in mučne noči najstrašnejših resnic o sebi in bližnjih. Drugi pa je kot njen cagavi in prilagodljivo požrtvovalni soprog Tobias razigral številne izraze posameznika, ki trpno sprejema resnico o zamujenem in odzvenelem, a se v najbolj kočljivem trenutku vsem navkljub odloči za destruktivno in sporno zvestobo prijateljstvu. Njuno že četrtič iz napačne zakonske izbire pobeglo hčer Julio, ki pravzaprav pooseblja nedorečenost, neiskrenost ter brezplodnost ljubezenske in zakonske zveze staršev, je temperamentno in notranje boleče (v luči minevanja časa za spočetje in rojstvo) oživila Mojca Funkl.

Stran / Page: 15

Doseg / Reach: 129000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 346 cm²

2 / 2

Agnesino osovraženo bolj svobodno in uporniško sestro Claire, ki s pijansko zasvojenostjo in v kali zatrto ljubeznijo do Tobiasa »od strani« jedko diagnosticira in komentira dogajanje v družini, je s prvinami pijanske in klovnovske jasnovidnosti ter nepodkupljivosti napolnila Judita Zidar. Zakonski par najboljših družinskih prijateljev Edne in Harryja, ki z nepričakovanim vdorom v Agnesin in Tobiasov dom s svojo tesnobo pospeši proces bolečih družinskih (samo)razkritij, z zaključnim spravnim odhodom pa omogoči družini novo jutro in novo upanje za preživetje, pa sta s senco zagonetnosti zaznamovala Maja Boh in Jožef Ropoša.

OBČUTLJIVO RAVNOVESJE – Od leve Marko Simčič (Tobias), Mojca Funkl (Julia) in Stannia Boninsegna (Agnes) na prizorišču Barbare Matul Kalamar in v kostumih Jerneje Jambreč. FOTO MIHA FRAS